

مختصات جنگ نرم در دیدگاه رهبری انقلاب اسلامی

نوشته
هادی بلالی*

چکیده

رویارویی مستکبرین و مستضعفین قدمتی به طول تاریخ داشته است و این دو گروه به درازای تاریخ به تقابل و منازعه با یکدیگر برخاسته‌اند. در عصر کنونی تقابل فرهنگ این دو گروه به نمایندگی جمهوری اسلامی ایران و استکبار جهانی (آمریکا و صهیونیزم) در حال شکل‌گیری است. به دلیل عدم قدرت در جنگ نظامی و سخت علیه جمهوری اسلامی، دشمنان این کشور به جنگ نرم و تهاجم فرهنگی و سیاسی و اجتماعی روی آوردند تا با سست کردن پایه‌های اعتقادی و فکری و فرهنگی مردم و مسئولان نظام مقدس جمهوری اسلامی به اهداف شوم خود دست یابند.

این جنگ فضا، سلطه انگیزه‌ها و اهدافی چون استحاله، براندازی و بی‌ثباتی را پیگیری می‌کند، در شرایطی که دشمنان ابزارها و شیوه‌هایی برای پیشبرد اهداف خود به کار گرفته‌اند که از آن جمله ابزار رسانه‌ها و تبلیغات گسترده علیه نظام اسلامی است. در این میان وظیفه مردم و مسئولان جمهوری اسلامی نیز از طریق راه‌های مقابله با تهاجم فرهنگی غرب قابل تأمل است. در این نوشتار به بررسی انگیزه‌ها، اهداف، شیوه‌ها و ابزار تهاجم غربی و جنگ نرم و راه‌های مقابله با آن پرداخته‌ایم.

کلید واژه: جنگ نرم، براندازی نرم، استحاله فرهنگی، جنگ روانی.

مقدمه

اولویت اول کشور طبق فرمایشات مقام معظم رهبری در سال ۱۳۸۸ مسئله جنگ نرم بوده است که اهمیت آن با توجه به سابقه تاریخی بحث روشن تر می‌شود.

رویارویی مستکبرین و مستضعفین، قدمتی به طول تاریخ خلقت داشته است و در قرآن کریم نیز شواهد تاریخی بسیاری بر این امر وجود دارد. اما با توجه به موضوع این نوشتار، از پرداختن تخصصی به وقایع تاریخی دوری کرده و سعی داریم به بررسی و تحلیل معارضه و

* مدرس حوزه و پژوهشگر علوم اسلامی

جنگ نرم در عصر حاضر بین استکبار جهانی و انقلاب عظیم جمهوری اسلامی ایران پیردازیم و بدانیم که پیروزی در این جنگ شرط ناکامی استکبار جهانی در مقابل انقلاب عظیم مردم ایران خواهد بود (سخنرانی مقام معظم رهبری، ۱۳۷۵/۲/۲۶).

مقولهٔ تهاجم فرهنگی و جنگ نرم در پارادایم جنگ‌های کم‌شدت قابل فهم و تفسیر است چرا که تأکید و توجه در جنگ‌های کم‌شدت بر دستیابی به اهداف موردنظر از طریق کمترین میزان هزینه است (احمدی، ۱۳۸۸: ۱۳).

شاید در نگاه اول بین تهاجم فرهنگی و جنگ نرم فرقی وجود نداشته باشد ولی با اندکی تأمل روشن می‌شود که رابطه و نسبت بین این دو مفهوم، عموم و خصوص مطلق است؛ به این معنا که گسترهٔ مفهومی جنگ نرم فراگیرتر از تهاجم فرهنگی خواهد بود. تعبیر دیگر جنگ نرم علاوه بر بُعد فرهنگی، به‌خاطر ابعاد سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و حتی بیولوژیک و محیط‌زیست، سازوکارهای متنوعی در مقایسه با تهاجم فرهنگی دارد که با توجه به پیشرفت‌های تکنولوژیک و در هم تنیده‌تر شدن روابط اجتماعی، جنگ نرم محدودهٔ عملیاتی بزرگ‌تری را شامل می‌شود.

جنگ نرم این است که یک مجموعهٔ سیاسی - اقتصادی، برای مقاصد سیاسی، اجتماعی و فرهنگی خودشان و برای اسیر کردن یک ملت، به بنیان فرهنگی و سیاسی و اقتصادی آن ملت هجوم می‌برند. در این تهاجم دشمن سعی می‌کند موارد بد و ناپسند فرهنگ خود را به کشور مقابل تحمیل کرده و فرهنگ خودی آن کشور را ریشه‌کن کند (همان: ۲۱).

اهمیت و ضرورت

ملتی که در مقابل ابرقدرت‌های دنیای خود قد علم کرده است و در عرصه‌های نظامی پیروز شده است، نباید احساس کند که دوران مجاهدت و هوشیاری به پایان رسیده است. امیرالمؤمنین علی (ع) فرمودند: «مَنْ نَامَ لَمْ يَنْمِ عَنهُ» که اگر تو در سنگر خوابت ببرد دشمن خوابش نمی‌برد و در صدد هجوم و حمله به تو خواهد بود (غررالحکم، ج ۲: ۱۱۲). وقتی دشمن نتوانست در عرصهٔ نظامی صدمه‌ای وارد کند، در عرصه‌های دیگر (سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اعتقادی) دست به کار خواهد شد و استراتژی ضربه زدن از درون را برای اهداف خود طراحی می‌کند (احمدی، ۱۳۸۸: ۲۷). جریان سلطه، سال‌ها برای اینکه نظام سیاسی، اقتصادی، اجتماع و سبک زندگی مطلوب خود را به جریان غالب یا همان الگوی برتر حیات تبدیل کند، برنامه‌های بسیاری را تدارک دیده و اجرا کرده است. این اقدامات همگی ذیل مفهوم «یکسان‌سازی» فرهنگی معنا می‌یابد و یکسان‌سازی فرهنگی به معنای فرهنگ‌زدایی از جهان و حاکم کردن فرهنگ مطلوب جریان سلطه است.

در نهایت قابل ذکر است که این جنگ یک نبرد همه جانبه، تدریجی متناوب و متنوع و منعطفی است (سخنرانی مقام معظم رهبری، دیدار با فرماندهان ارتش، ۱۳۷۸/۱/۲۵) که اهداف داخلی آن دربرگیرنده فروپاشی و براندازی از درون (دیدار با مسئولان شورای تأمین سراسر کشور، ۷۹/۱۱/۲۵)، استحاله و بی‌ثبات سازی است (پیام به حجاج بیت‌الله الحرام، ۷۷/۱۲/۲۸).
در این مقاله درصدد آنیم که به سؤالاتی مهم و حساس در حوزه منازعات نرم پاسخ دهیم؛
سؤالاتی چون:

الف. انگیزه‌های استکبار جهانی از ایجاد جنگ نرم در سطح جهانی در مقابل نظام مقدس جمهوری اسلامی و دیگر نظام‌های مستقل موجود در دنیا چیست؟
ب. دشمنان از این تهاجم و جنگ چه اهدافی را دنبال می‌کنند؟
ج. ابزارهای دشمن در این جنگ تمام عیار کدامند؟
د. دشمن از چه شیوه‌هایی برای تهاجم و مقابله با نظام اسلامی بهره می‌برد؟
هـ. برای مقابله با دشمن و پیروزی در جنگ از چه راهکارهایی باید استفاده کرد؟
روش ما در این مقاله روش مطالعه اسلامی با محوریت سخنان مقام معظم رهبری در طی دو دهه اخیر انقلاب اسلامی بوده است که تمامی نظرات مطرح شده در مقاله، اقتباس شده از بیانات معظم له می‌باشد.

چارچوب نظری

چارچوب نظری این بحث با توجه به سؤالاتی که پیش از این ذکر شد، طراحی شده است تا با کاوشی در سخنان مقام معظم رهبری که حقیقتاً در شناخت مسائل فرهنگی، سیاسی و اجتماعی صاحب‌نظرند، به بهترین پاسخ‌های موجود برای سؤالات خود دست یابیم و این اولویت اول کشور (جنگ نرم) را به خوبی شناسایی کرده و در میدان عمل به کارگیریم.

۱. انگیزه‌های استکبار از جنگ نرم

۱.۱. ماهیت و هویت حکومت دینی

صحبت از چرایی جنگ نرم و تهاجم فرهنگی علیه نظام اسلامی مقوله‌ای چندان پیچیده و غامض نیست و با مراجعه به منابع تاریخی و فلسفه تاریخ و به‌طور خاص براساس تفکر ایدئولوژیک، می‌توان نزاع دائمی جبهه اهل حق با مستکبرین و ظالمین را مشاهده کرد.

در طول تاریخ تمام ادیان و آیین‌ها و همه مکاتب و فلسفه‌های اجتماعی متکی بر نوعی جهان‌بینی بوده‌اند. طبق جهان‌بینی الهی حق حکومت برای خداوند و مآذونین از جانب اوست طبق ادله تفصیله، حکومت ولی‌فقیه در زمان غیبت امام معصوم از امور ضروری است. حکومتی که طبق موازین اسلام پایه‌ریزی شده است و ماهیت و هویت دینی دارد، یکی از انگیزه‌های

جنگ نرم نظام سلطه علیه انقلاب اسلامی است. حکومتی که معتقد است باید نظامی بر مردم حکومت کند که معتقد به نفی ظلم باشد، معتقد به نفی استبداد باشد و اصلاً هر نوع فهم و استبدادی را نفی کند و معتقد به نفی وابستگی اقتصادی و فرهنگی و سیاسی خودش به قطب‌های جهانی باشد و متکی و معتقد به مردم‌سالاری باشد (مقام معظم رهبری، سخنرانی در جمع دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی، ۸۲/۲/۳۱).

۱.۲. بیداری اسلامی

مشکل اصلی جبهه استکبار حضور رو به گسترش دین اسلام در عرصه زندگی اجتماعی و سیاسی ملت‌هاست (مقام معظم رهبری، در دیدار با ائمه جمعه سراسر کشور، ۸۱/۷/۱۶). دشمنان اسلام ناب محمدی اعم از تفکرات الحادی، مادی و غیرالهی و تفکرات ظاهراً معنوی یا الهی اما در حقیقت التقاطی و تک بُعدی به ناچار به رویارویی با این تفکر که داعیه جهانشمولی دارد برخاسته‌اند. چرا که جریان انقلاب اسلامی با ایجاد موج بیداری در جهان مستضعفین در مدت زمان کوتاهی در سطح جهان گسترش یافته و قلوب ایشان را شیفته و مجذوب خود ساخت که مصادیق بارز آن مسئله فلسطین، لبنان، الجزایر، شمال آفریقا و... است که بدین ترتیب منافع حیاتی نظام سلطه در سرتاسر دنیا در تیررس حرکت‌های دادخواهانه انقلاب اسلامی قرار گرفت.

۱.۳. الگوسدن انقلاب اسلامی ایران

ساطع شدن نور انقلاب اسلامی یا همان صدور انقلاب سبب شد موج بیداری اسلامی در دیگر ملت‌های محروم و مستضعف جهان و تلاش آن‌ها برای احقاق حقوق پامال شده خویش فراگیر شده و ترس بر اندام مستکبرین بیفکند. در این میان ایران به عنوان کانون بیداری اسلامی و سرچشمه الهام بخش دیگر کشورها در صدر برنامه‌ها و توطئه‌های نظام سلطه قرار دارد چرا که این نهاد دیرپاب (جمهوری اسلامی ایران) منافع آمریکا و صهیونیسم و دیگر جهانخواران را در سراسر دنیا تهدید کرده است و لذا در معرض دشمنی خشم‌الود و سراسیمه همه مراکز قدرت طلب جهان قرار گرفت (سخنرانی مقام معظم رهبری، پیام حج، ۸۷/۱۲/۲۶).

۱.۴. ایجاد فرهنگ جدید بین‌المللی

اثرات انقلاب اسلامی به عرصه داخلی محدود نمی‌شود بلکه در عرصه بین‌المللی، یک فرهنگ جدید خلق کرده است (سخنرانی مقام معظم رهبری، در جمع دانشجویان شهید بهشتی، ۸۲/۲/۳۱). انقلاب اسلامی مروج گفتمان اقتدار اسلام و مسلمانان در عرصه بین‌المللی است و با استعانت از اصول اسلامی چون قاعده نفی سبیل «لن يجعل الله للكافرين على المؤمنين سبيلاً» (سوره نساء: ۱۴۱) و دیگر اصول اسلامی توانسته است برای خودش و سرنوشت کشور و مردمش تصمیم‌گیری کند و حرف نو و تازه‌ای برای جهانیان داشته باشد (دیدار با نمایندگان

مجلس، ۷۹/۳/۲۹). در دنیایی که قدرت و ثروت نقش تعیین‌کننده‌ای دارد، نظام جمهوری اسلامی اثبات کرد که با اتکال به خداوند و اعتماد به نفس می‌توان بدون وابستگی به بلوک شرق و غرب به مسیر خود ادامه داد.

۵.۱. ایجاد تردید در نظام لیبرال دموکراسی غربی

دلیل دیگر و انگیزه دیگری که می‌توان برای رویارویی و نبرد پایان‌ناپذیر جمهوری اسلامی ایران و نظام سلطه بر شمرد، ترس نظام استکباری از تبدیل شدن مدل حکومت مردم‌سالاری دینی مبتنی بر اصل مترقی ولایت‌فقیه به الگوی جایگزین لیبرال دموکراسی غربی است. بدون شک رقم خوردن این اتفاق مهم، پایانی بر حیات ایدئولوژیک غرب و خط بطلانی بر ادعای بی‌بدیل بودن الگوی حکومت سکولار به حساب می‌آید. چرا که فرهنگ اسلامی، لیبرال دموکراسی غرب را مورد تهدید قرار داده و ماهیت دموکراسی دروغین آن‌ها را افشا کرده است؛ به همین دلیل آمریکایی‌ها کینه شدیدی از این فرهنگ تعالی‌بخش به دل گرفته‌اند (در اجتماع مردم زاهدان، ۸۱/۱۲/۷).

۶.۱. موقعیت استراتژیکی ایران

اهمیت انقلاب اسلامی به غیر از مکتبی و ایدئولوژیک بودن آن، از ناحیه وقوع آن در منطقه فوق استراتژیک خاورمیانه است چرا که خاورمیانه منبع اصلی تأمین انرژی فسیلی دنیا به حساب می‌آید و هرگونه تغییر در ساختار قدرت آن تأثیرات جبران‌ناپذیری بر روند تأمین و توزیع انرژی مورد نیاز صنعت درهم تنیده جهانی خواهد داشت. این اتفاق به معنای برهم خوردن نظم اقتصادی دنیا به عنوان شریان حیاتی نظام سلطه است؛ جالب اینجاست که اتفاقاً عمده منابع انرژی منطقه خاورمیانه در حاشیه نوار شیعی این منطقه متشکل از ایران، عراق و سواحل شرقی عربستان است. البته جدا از موقعیت جغرافیایی خاورمیانه‌ای، ایران کشوری بزرگ و ثروتمند و برخوردار از منابع بسیار مهم زیرزمینی است. ذخیره‌های ارزشمند نفت و گاز، کشوری با جمعیت زیاد، مرز طولانی در خلیج فارس و دریای عمان و راه تقریباً منحصر غرب به آسیای میانه، همه انگیزه‌هایی است که ایران مورد توجه و طرف چالش آمریکا قرار دارد (در جمع دانشجویان دانشگاه شهیدبهبشتی، ۸۲/۲/۲۲).

۲. اهداف تهاجم

۲.۱. براندازی نظام اسلامی

در حقیقت هدف غایی تمام فعالیت‌های دشمن براندازی بوده و آن عبارت است از تغییر ساختار حاکمیت جمهوری اسلامی ایران. به عبارت دیگر هدف نهایی از استحاله و بی‌ثبات‌سازی نیز در نهایت، براندازی ساختار مستقر در کشور هدف است. بر این اساس اگر برنامه‌های دشمن برای بی‌ثبات‌سازی کشور، به براندازی اصل ساختار هم منتهی نشود، حداقل

از این باب که سبب سست شدن پایه‌های نظام شده است می‌تواند مایه امیدواری دشمن باشد. از آنجا که آمریکا، با اسلام و اصل جمهوری اسلامی مخالف است و صریحاً از مخالفت با نظام حکومتی مبتنی بر دین سخن می‌گوید، هدف اصلی و غایی نظام سلطه افشاء می‌شود.

۲.۲. سلطه فرهنگی بر کشور

فرهنگ، مایه اصلی هویت ملت‌ها و ستون فقرات حیات و هویت یک ملت است. اگر فرهنگ در کشوری دچار انحطاط شود، و یا کشوری هویت فرهنگی خودش را از دست بدهد، دیگر نمی‌تواند منافع ملی خود را حفظ کند (سخنرانی مقام معظم رهبری، ۸۳/۲/۲۸). در این مرحله، دشمن از تهاجم فرهنگی بهره می‌برد و هدفش هم ریشه‌کن کردن فرهنگ ملی و از بین بردن آن است. تهاجم فرهنگی فرآیند نظام‌مند و هدف‌دار تزریق و ویروس‌های فکری، اخلاقی و رفتاری از سوی جریان سلطه‌گر است که به منظور آلوده‌سازی، ایجاد مسمومیت و منفعل‌سازی جامعه موردنظر و در نهایت ایجاد، تداوم و گسترش سلطه فرهنگی در گروه و یا جامعه هدف صورت می‌گیرد (احمدی، ۱۳۸۸: ۱۹).

نظام استکبار، سلطه فرهنگی خود را بر گروه یا جامعه هدف از راه‌های مختلفی چون شکستن مرزهای اخلاقی، تشکیک در اعتقادات جوانان، گسست بین نسل کنونی و نسل قبلی انقلاب، فراموشی افتخارات گذشته و... پیگیری می‌کند.

۲.۳. استحاله نظام

استحاله به معنای خاصیت‌زدایی از تفکر انقلاب اسلامی و اسلام ناب است که نهایتاً به تغییر رفتار حکومت و جامعه منجر می‌شود. فرآیند استحاله عمدتاً در بسترهای فکری و فرهنگی محقق می‌شود و در این فضا دشمن تلاش می‌کند تا بر اندیشه افراد خصوصاً نخبگان جامعه که متشکل از گروه‌های مرجع، مسئولین نظام، نخبگان علمی، هنرمندان، شخصیت‌های سیاسی، علمی و روحانیون، خانواده‌های شهدا، چهره‌های متنفذ، ورزشکاران، دانشجویان، اجتماعات مذهبی و... تأثیر بگذارد تا بتواند جرأت اقدام را از آن‌ها بگیرد (سخنرانی مقام معظم رهبری، ۸۳/۲/۲۸). در واقع دشمن برای تحقق این هدف به جای درگیری مستقیم و فیزیکی با جامعه هدف به‌طور کاملاً پنهانی و خزنده بر اندیشه مردم و نخبگان آن جامعه تأثیر گذاشته و می‌کوشد گروه هدف به آنچه آن‌ها می‌خواهند فکر کنند و مهم‌تر این‌که آن‌گونه که آن‌ها می‌خواهند ببینند.

به‌طور کلی نتیجه و پیامدهای استحاله، تغییر گفتمان غالب جامعه از تفکر و اندیشه انقلاب به سوی اندیشه‌ها و فرهنگ غربی است. این امپراطوران بین‌المللی زر و زور به سردمداری آمریکا قصد تأثیرگذاری بر فکر و روحیه مسلمانان علاقه‌مند به جمهوری اسلامی در سراسر جهان و نیز ذهن و فکر مردم مؤمن ایران دارند که تداوم آن به تغییرات تمایلات و رفتارهای گوناگون سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی و در نهایت از خودبیگانگی و تغییر ذائقه در

رفتار ملی می‌انجامد. می‌خواهند محتوای جمهوری اسلامی را از بین ببرند، جهت‌گیری‌ها را عوض کنند و در مفاهیم مسلم و بیّنات انقلاب اسلامی خدشه ایجاد کنند ولو صورت آن محفوظ بماند (در حرم امام (ره)، ۸۳/۳/۱۴).

۲.۴. هدف قرار دادن ایمان و اعتقادات مردم

نقطه‌ای که دشمن به آن امید بسته این است که بتواند اعتقادات و ایمان مردم را که موتور حرکت آن‌ها در گردهن‌های سخت انقلاب اسلامی بوده است، خاموش کند و از مردم بگیرد (دیدار با اعضای ستاد نمازجمعه، ۸۱/۵/۶).

هدف از تهاجم فرهنگی علیه عقیده اعتقادی نظام اسلامی و ملت ایران را در نگاهی کلی می‌توان تغییر موازنه قدرت از فراگیری و سنگینی وزن تفکر اسلام ناب به سوی تفکرات الحادی و التقاطی نظیر لیبرال سرمایه‌داری، سوسیالیسم اسلامی، ناسیونالیسم ایرانی، کمونیسم اسلامی، اسلام سکولار، اسلام متحجر و ... بیان کرد.

از آنجا که انسان از یک سو دارای گرایش فطری به سمت کمال‌جویی است و از سوی دیگر در درون خود از دو ساحت دانی و عالی برخوردار است، در نتیجه اغوای انسان از طریق تزئین جلوه‌های دینی سبب می‌شود کمال‌جویی و در راه اعتقادات جان دادن در مسیر لذت‌طلبی و تمامیت‌خواهی قرار گیرد و این خود زمینه‌ای برای استعلا‌ی دشمنان بر یک جامعه و کشور است چرا که اگر اعتقادات انسان را از او سلب کردند دیگر او برای هیچ‌چیز از جان‌گذشتگی نخواهد کرد. آنان می‌خواهند مردم را نسبت به نظامی که برآمده از اعتقادات آنهاست دلسرد و ناامید کنند (دیدار با اعضای ستاد نمازجمعه سراسر کشور، ۸۱/۵/۶).

۲.۵. نفی نظام مردم‌سالاری دینی

مردم‌سالاری یکی از ایده‌های جدید انقلاب اسلامی است که دشمنان تاب تحمل آن را ندارند، لذا برای مقابله با آن دست به هرکاری می‌زنند. سال‌هاست که استکبار پس از فروپاشی شوروی و اضمحلال نظام کمونیستی، این فکر را به جامعه تزریق کرده است که غایت آمال بشر، نظام لیبرال دموکراسی غربی است. برای سعادت بشر راهی غیر از آن وجود ندارد اما انقلاب اسلامی با ارائه یک ایده نو و جدید تمام معادلات جهانی را بر هم زد و به دنیا اثبات کرد که راه دیگری به نام مردم‌سالاری دینی وجود دارد که با تکیه بر آراء و نظرات مردم و اجراء احکام اسلام توسط فقیه اسلام‌شناس می‌توان جامعه را به خوبی اداره کرد.

ولایت فقیه که در رأس نظام مردم‌سالاری دینی قرار دارد، یکی از اصول مترقی و نورانی اسلامی است که دشمن به خوبی آن را شناسایی کرده و ضربه‌زدن به آن را در اولویت اول خود قرار داده است تا بدین‌وسیله بتواند الگوی ارائه شده توسط انقلاب اسلامی را در هم شکند اما تا زمانی که این ملت از بن دندان به اسلام عقیده دارد، توطئه‌های دشمنان ممکن است برای مردم دردسر ایجاد کند اما نخواهد توانست این بنای مستحکم را متزلزل کند (سخنرانی مقام

معظم رهبری، دیدار با رئیس‌جمهور چین، ۸۱/۲/۱). با از دست دادن مردم‌سالاری دینی، انقلاب اسلامی اقتدار ملی خود را که در سایه اجراء احکام اسلام و تکیه بر آراء و نظرات مردم به دست آورده است، از دست خواهد داد. و آن زمان است که این چنین ملتی در مقابل تعرض بیگانگان توان دفاعی خود را از دست خواهد داد (سخنرانی مقام معظم رهبری، ۸۰/۸/۱۲).

۲.۶. جلوگیری از پیشرفت و سازندگی

رشد علمی کشور و دستیابی به فناوری‌های پیشرفته نمونه‌ای از شکوفایی استعدادهای ملت در نظام اسلامی است (دیدار با اعضای مجلس خبرگان، ۸۰/۱۲/۲۴). امروز آن دورانی است که کشور ما نیاز دارد با ابزار دانش و معرفت و تلاش علمی عقب‌افتادگی تحمیلی دوران طولانی سلطه استبداد جبران شود؛ دورانی که اجازه ندادند استعدادهای ملت شکوفا شود و نگذاشتند هویت اصلی و حقیقی این ملت خود را نشان بدهد و به تمام، این مردم را به خود وابسته کرده بودند اما اکنون پس از پیروزی انقلاب اسلامی، ملت به آن درجه از رشد علمی و سازندگی و خودکفایی رسیده است که دیگر نیازی به غرب نداشته باشد و این عدم وابستگی و پیشرفت و سازندگی دشمنان این نظام را به سختی آزرده خاطر کرده است (روزنامه جمهوری اسلامی، ۸۲/۷/۱۵).

۲.۷. تسلیم کردن ملت و دولت ایران

«لن ترض عنک الیهود و النصارى حتى تتبع ملتهم» (سوره بقره: ۱۲۰). طبق نص صریح قرآن‌کریم از اهداف اصلی دشمنان انقلاب اسلامی، تسلیم کردن و به زانو در آوردن مردم و دولت ایران است. استکبار جهانی به هیچ‌چیز جز دست برداشتن ملت و مسئولان نظام از حاکمیت ملی و ارزش‌های مورد قبول ملت ایران راضی نمی‌شوند. بنابراین اگر دولت‌ها مرعوب شوند و مردم نیز آن آگاهی و بصیرت خود را از دست دادند، مجبور خواهند بود در برابر دشمن قدم به قدم عقب‌نشینی کند و در نهایت در برابر تمام خواسته‌های دشمن تسلیم شوند (سخنرانی مقام معظم رهبری، دیدار با نمایندگان مجلس، ۸۲/۳/۸).

۲.۸. تسلط دوباره بر ایران

جریان شیطانی نظام سلطه در سه دهه به‌طور مستمر علیه انقلاب اسلامی ادامه داشته است و به اقتضای شرایط گوناگون رنگ و نشان‌های مختلفی به خود گرفته است و با توجه به شرایط زمانی مختلف استراتژی‌های متنوعی چون مذاکره و ایجاد رابطه را اتخاذ کرده است؛ ولی هدف واحدی که در پس این جریان تعقیب می‌شود، باز گرداندن ایران به وابستگی زمان پهلوی است تا بتوانند همچون گذشته بساط خود را بر سر سفره ایران بگسترانند و منافع استکباری خود را تأمین کنند (پیام به مناسبت بیستمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، ۷۷/۱۱/۱۷).

به همین خاطر نظام سلطه به سردمداری آمریکا و صهیونیسم در اقداماتی ظالمانه به نام مبارزه با تروریسم در منطقه خاورمیانه صف‌آرایی کرده‌اند و هدف اصلی آن‌ها نیز تسلط بر منطقه، کنترل منابع نفتی، اشراف بر جمهوری اسلامی و دفاع از اسرائیل است.

۳. شیوه‌های تهاجم

۳-۱. تقابل نظری

امروزه غرب و شرق به خوبی فهمیده‌اند که تنها نیرویی که می‌تواند آن‌ها را از صحنه بین‌المللی خارج کند، اسلام است. آن‌ها در این ده سال انقلاب اسلامی (۱۳۶۸) ضربات سختی از اسلام خورده‌اند و تصمیم گرفته‌اند به هر وسیله ممکن آن را در ایران که مرکز اسلام ناب محمدی است نابود کنند: اگر بتوانند با نیروی نظامی و اگر نشد با نشر فرهنگ مبتذل خود و بیگانه کردن ملت از اسلام و فرهنگ ملی خویش (صحیفه امام، ج ۲: ۳۲۳)، که این همان معنای تقابل نظری است. معنی مبارزه با جمهوری اسلامی در صحنه اعتقاد، در زمینه فرهنگ و در زمینه مسائل اخلاقی و سیاسی. البته قبلاً هم یک مبارزه جدی بود متنها آن‌ها احساس کردند باید نقطه ثقل حملات خود را بر این نقطه متمرکز کنند. فکر کردند با مبارزه اعتقادی می‌توانند بخش عظیمی از این نیرو را فلج کنند (سخنرانی مقام معظم رهبری، در جمع دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی، ۸۲/۲/۳۱).

هدف از تقابل نظری و حمله اعتقادی امری معلوم و روشن است چون نظام جمهوری اسلامی نظامی متکی بر مردم است و مردم هم با ایمان و روحیه اعتقاد خودشان به این نظام علاقه‌مند و دلبسته‌اند و از آن دفاع می‌کنند دشمن این مسئله را متوجه است و اگر این ابزار را از دست نظام اسلامی خارج سازد، می‌تواند به راحتی به اهداف استعماری خود نایل شود (در جمع دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی، ۸۲/۲/۳۱).

تقابل نظری نظام سلطه با نظام جمهوری اسلامی از راه‌های متعددی قابل اجراست:

۱-۳-۱. استحاله فکری در دو جریان سیاسی، فرهنگی و اعتقادی

برنامه نظام هژمونیک جهانی و جریان‌های مخوف و پنهان قدرت - ثروت در جهان، آن است که با به‌کارگیری شیوه‌های گوناگون به هدف خود برسند؛ هدفی مبنی بر این‌که هر انسان در هر نقطه‌ای از جهان همان‌گونه که نظام سلطه می‌خواهد بیندیشد و همان‌گونه که نظام استکبار جهانی می‌پسندد عمل کند. البته باید توجه داشت این یکسان‌سازی و از خودبیگانگی از جنس فرهنگی بوده و ناملموس است چرا که اگر این یکسان‌سازی از سر اجبار و یا زور انجام می‌گرفت، مقاومت وسیعی در مقابل آن صورت می‌پذیرفت.

در توضیح روش‌های جنگ نرم دشمن، باید گفت برخی از این روش‌ها فراگیر بوده و در همه بخش‌های فرایند جنگ نرم و برای محقق ساختن تمامی اهداف عملیاتی و اساس جنگ نرم (استحاله، بی‌ثبات سازی، براندازی، مهار و انزوای جهانی) به کار گرفته می‌شوند. روش‌های به کار گرفته شده توسط دشمن در جنگ نرم عمدتاً براساس تکنیک‌های عملیاتی روانی بوده و از ابزارهای ارتباطی یا همان رسانه‌ها نهایت استفاده را به عمل می‌آورند.

۲. ۱. ۳. ترویج تفکرات انحرافی و اباحه‌گری

در راستای تقابل نظری فرهنگ سلطه با انقلاب اسلامی، استکبار جهانی به ترویج تفکرات انحرافی و اباحه‌گری روی آورده است. سعی کرده‌اند در مقابل تفکر اسلام ناب محمدی، تفکرات انحرافی از قبیل بهایی‌گری، بابی‌گری، شیطان‌پرستی، صوفی‌گری و درویش مسلکی را رواج دهند.

از دیگر راهکارها تزریق لابی‌گری و بی‌اعتنایی به اخلاق منضبط دینی و اسلامی است، کشانده شدن به هرزگی و لابی‌گری، اینها آن چیزهایی است که آن‌ها می‌خواهند (خطبه‌های نماز جمعه، ۷۹/۲/۲۳).

۳. ۱. ۳. ایجاد تشکیک در مبانی تفکرات دینی

دشمن تلاش گسترده‌ای را برای سست کردن باورهای دینی و انقلابی به مردم و ایجاد تشکیک در مبانی تفکرات دینی و انقلابی و اندیشه‌های ناب امام (ره) و دشمنی دستگاه‌های استکباری عالم با نظام اسلامی انجام می‌دهد (دیدار با اعضای مجلس شورای اسلامی، ۷۹/۱۱/۲۹). وقتی دین در یک جامعه باشد آگاهی و هوشیاری هست، احساس مسئولیت هم هست. دشمن در کمین نسل جوان است تا با فریب و اغوا او را از مسیر حق و حقیقت خارج کند (در اردوی بسیجیان علوی ۸۰/۸/۲۲).

۴. ۱. ۳. شبهه‌افکنی

مخالفان جمهوری اسلامی با برنامه‌ریزی و اولویت‌بندی مسائل، بیش از هر زمان دیگری تلاش می‌کنند در موضوعات مختلف از جمله معارف و مبانی اسلامی، خلیقات صحیح جامعه؛ نظیر فداکاری و ایثار و مسائل ضروری مانند وحدت و همدلی جامعه شبهه و مناقشه ایجاد کنند (دیدار با ائمه جمعه سراسر کشور، ۸۰/۷/۱۷).

البته و بدون شک کار دشمن، ایجاد شبهه در اذهان جامعه است ولی قبل از این‌که شبهه‌ای را در جامعه مطرح کنند افکار عمومی را با غبار آلود کردن فضا و ممزوج کردن حق و باطل آماده می‌کنند: «یوخذ من هدا ضغث و من هدا ضغث فیمرجان» (نهج البلاغه، خطبه ۹۷).

۵. ۱. ۳. ترویج یأس و ناامیدی در مردم

دشمن پس از مطالعه کامل وضعیت کشور و انقلاب اسلامی بعضی ضعف‌ها و کاستی‌هایی را که در مسائل معیشتی و اقتصادی مردم، عدالت‌خواهی، مسائل فرهنگی و... وجود دارد، بزرگنمایی می‌کند تا از این ره‌آورد اعتماد مردم را که بزرگ‌ترین سرمایه جمهوری اسلامی سلب و ایجاد شک و تردید کند و وقتی که اعتماد وجود نداشت و مردم نسبت به حاکمان و دولتمردان خود، آن اعتماد و اطمینان لازم را نداشتند نسبت به مسائل کشور بی‌اعتنا می‌شوند و مشارکت عمومی خود را کاهش می‌دهند. زمانی که مشارکت و حضور در صحنه توسط مردم ضعیف و کم‌رنگ شد، مشروعیت نظام دچار تزلزل خواهد شد و این همان هدف دشمنان است تا آن پشتوانه عظیم مردمی را با تبلیغات از بین ببرد (خطبه‌های نماز جمعه تهران، ۷۹/۱/۲۷).

و وقتی که مردم دچار یأس و ناامیدی شدند دیگر نسبت به گذشته پرافتخار خود اعتنایی نخواهند کرد و دچار واگرایی فرهنگی می‌شوند. این همان سم مهلک برای هر اجتماعی است که در نهایت وحدت و اتحاد ملی خود را در سایه یأس و ناامیدی از دست بدهد و نسبت به آینده خود نیز دچار تردید شود (سخنرانی در صحن حرم امام خمینی، ۷۹/۳/۱۴).
مصادق بارز این‌که مردم توسط بیگانگان دچار یأس و ناامیدی شدند و در صحنه حاضر نشدند، نهضت مشروطیت و نهضت ملی شدن صنعت نفت است که در تاریخ به تمام مضبوط است.

۶. ۱. ۳. القاء تفکر جدایی دین از سیاست

از دیرباز و از زمانی که استعمار وارد کشورهای اسلامی شد، تمام تلاش سلطه‌گران و استعمارگران متوجه این مطلب بوده است که ابعاد سیاسی و اجتماعی عدالت‌خواهی و استقلال‌طلبی اسلام را از آن حذف کند و اسلام را به معنای تسلیم در مقابل حوادث، تسلیم در مقابل اشغالگر و تسلیم در مقابل دشمن ظالم تفسیر کنند. سلطه‌گران برای این‌که استعلائی خود را بر ملت‌ها و منابع عظیم کشورهای اسلامی هرچه بیشتر گسترش دهند، خود را ناچار می‌دیدند که ابعاد سیاسی اسلام را از آن جدا کنند چرا که اسلام سیاسی هیچ‌گاه به مسلمانان اجازه نمی‌دهد که تحت استعمار و یوغ مستکبرین قرار گیرد «قاعده نفی سبیل وکن يجعل الله

للكافرين على المؤمنين سبيلا». (سوره نساء: ۱۴۱). (سخنرانی مقام معظم رهبری، ۸۲/۳/۱۷).
سعی دشمنان بر این است که این‌طور به جامعه القاء کنند که مردم‌سالاری با دین‌سالاری و دینداری سازگار نیست و مردم‌سالاری با دین فاصله دارد (سخنرانی در حرام امام (ره)، ۸۲/۳/۱۷) و حال آنکه تنهاترین مکتبی که حق انتخاب حکومت را به مردم اعطاء کرده است مکتب رفیع اسلام است تا آنجا که حضرت امیرالمؤمنین علی (ع) خود را در برابر افکار عمومی و نظرات مردم که خواهان حکومت عدل علوی بودند مسئول می‌داند و به خاطر شدت علاقه و

کثرت مراجعه مردم، حکومت را می‌پذیرد. «لولا حضورالحاضر و قیام الحجّه بوجودالناصر و ما اخذ الله علی‌العلماء ان لا یقاروا و اعلی‌الظالم» (نهج‌البلاغه، خطبه ۳۵).

۲-۳. تقابل عملی

پس از این‌که دشمن در عرصه نظری و فکری و عقیدتی مبارزات خود را انجام داد و با شبهه‌افکنی و ترویج تفکرات انحرافی و اباحه‌گری و لابی‌گری و هویت‌زدایی، اذهان جامعه را فاسد ساخت، نوبت به این می‌رسد که منازعه خود را با تقابلات عملی و عرصه میدانی تکمیل کند.

مهم‌ترین عرصه تقابل عملی نظام سلطه با انقلاب اسلامی مسئله تهاجم تبلیغاتی و جنگ روانی است.

۱-۲-۳. تهاجم تبلیغاتی و جنگ روانی

به‌طور کلی رسانه‌هایی که در جنگ نرم مورد استفاده دشمن قرار می‌گیرند عبارتند از: رسانه‌های پخش (رادیو، تلویزیون، شبکه‌های ماهواره‌ای) رسانه‌های دیجیتال (فناوری‌های جدید اطلاعاتی-ارتباطی مانند رسانه‌های کم‌دامنه شخصی) فضای مجازی (اینترنت) رسانه‌های مکتوب (کتاب، مجلات، روزنامه) (ضیایی‌پور، ۱۳۸۳: ۸۱).

دشمنی استکبار جهانی نسبت به ایران اسلامی روز به روز سخت‌تر و بغض‌آلودتر شده است. پس از شکست توطئه‌های پیاپی نظامی، اقتصادی و سیاسی، دشمن جبهه تازه‌ای را بر ضد جمهوری اسلامی فعال کرده که همان جبهه جنگ تبلیغاتی است و هدف آن هم متهم کردن ملت و دولت ایران و بر اثر آن خاموش کردن فروغ امید در دل ملت‌های مسلمان است (ضیایی‌پور، ۱۳۸۳: ۱۲).

در حوزه ارتباطات و فناوری‌های نرم و درهم آمیختگی روابط اجتماعی و بین‌المللی طرح‌های دشمن از درجه پیچیدگی و پیشرفت به مراتب بالاتری برخوردار شده؛ به طوری که می‌توان صحبت از جهش ژنتیکی پیدایش نسل جدید جنگ‌ها و تهاجم‌های کم‌شدت به میان آورد. اتفاقاتی همچون گسترش جهانی‌سازی و نظم نوین ارتباطی - اطلاعاتی جهان از طریق انفجار اطلاعات و فراگیری رسانه‌های جمعی ماهواره‌ای و شبکه‌های سایبری و تبدیل جهان به دهکده‌ای رسانه‌محور باعث شده تا رسانه‌ها به نوک پیکان تحول‌آفرین و اثربخش معادلات جهانی مبدل شده و به دلیل قدرت اقناعی و گستره عمومی آن، به عنوان یکی از منابع اساسی قدرت در قرن جدید به حساب آیند. این دوران جدید جنگ نرم دوره سوم استعمار یا «استعمار فرانو» نامیده شده است (احمدی، ۱۳۸۸: ۲۷).

در این فضای فرهنگی و رسانه‌ای، جهان شبکه‌ای شرایط هم‌افزایی و شناخت متقابل فرهنگ را فراهم آورده است اما در عین حال جهان شبکه‌ای و جامعه اطلاعاتی همچنان که

فرصتی برای تبادل اندیشه‌هاست، تهدیدی بزرگ نیز به شمار می‌آید، چرا که اگر مدیریت رسانه‌های جهانی در دست مافیای سرمایه‌داری و جریان‌های سیاسی خاص قرار گیرد، تنها آن‌ها هستند که فرصت بیان سخنان خود را دارند و این عملاً به معنای انحصاری و اختصاصی شدن جوامع اطلاعاتی و جهان شبکه‌ای است؛ به تعبیر دیگر جهان شبکه‌ای زمینه‌ساز ایجاد سلطه ناملموس فکری - فرهنگی است.

در ادبیات علوم ارتباطات از این اتفاق به هژمونی یاد می‌شود. هژمونی دقیقاً به معنای سلطه نرم و ناملموس است. البته فهم این هژمونی در جهان پیچیده امروز به آسانی امکان‌پذیر نیست چرا که جریان سلطه از روندها و فرآیندهای پیچیده‌ای برای حفظ و تداوم سلطه خود استفاده می‌کند. به عنوان مثال یکی از تاکتیک‌های نظام سلطه مدیریت جامعه اطلاعاتی و شبکه‌ای، تاکتیک «مارپیچ سکوت» است که طبق این تاکتیک همه می‌توانند سخن بگویند اما آن‌قدر صدای جریان اصلی قوی و رساست که صدای بازیگران ضعیف در این اقیانوس اطلاعات گم می‌شود (همان: ۱۷).

در این جنگ تبلیغاتی این‌گونه وانمود می‌شود که ملت ایران پس از حرکت عظیم انقلاب و شعارهای آن، از حاکمیت اسلام و قرآن پشیمان شده است و مسئولان کشور نیز به اسلام و انقلاب پشت کرده‌اند و از اداره کشور ناتوان هستند. یکی از مهم‌ترین تبلیغات رسانه‌های غرب، طرح دروغین ایجاد روابط دوستانه با دولت آمریکا است و البته انکار مکرر این ادعا از سوی مسئولان ایران اسلامی و تأکید همیشگی آنان بر عشق و پایبندی به مبانی اسلام و اصول انقلاب و خط امام خمینی (ره) مانع از آن است که دستگاه‌های تبلیغاتی و حتی مسئولان سیاسی استبداد ادعای خود را به منظور تأثیر بیشتر در جامعه با زبان‌ها و شیوه‌های گوناگون تکرار کنند (مقام معظم رهبری، پیام به حجاج بیت‌الله الحرام، ۷۷/۱۲/۲۸).

امروز بخش اصلی توطئه‌های سیاسی - فرهنگی دشمنان اسلام و ایران را دروغ‌سازی رسانه‌های بیگانه و تحریف واقعیت‌های کشور تشکیل می‌دهد. مهم‌ترین تلاش دشمن این است که از پیشرفته‌ترین ابزار و روش‌های ارتباطی مدرن و فوق‌مدرن که تحت سیطره آنهاست استفاده کنند برای این‌که حقایق کشور را واژگون جلوه دهند (دیدار با جوانان اصفهان، ۸۰/۸/۱۲).

راهکار دیگر دشمن در جنگ تبلیغاتی علیه نظام اسلامی این است که به ذهن جوانان و توده‌های مردم القاء کنند که نسل سوم انقلاب از ایده‌های انقلاب جدا شده است و البته این حرف سخیف خود را به فلسفه‌های جدیدالتأسیس نیز مزین و مبتنی می‌کنند تا بتوانند در محافل علمی و مجامع جهانی جایی برای طرح آن‌ها باز کنند و آن فلسفه دروغ و غلط آن است که همواره در همه انقلاب‌ها نسل سوم از آن انقلاب روگردان هستند و دیگر نسبت به ارزش‌ها و ایده‌های اولیه انقلاب پایبند نیستند (دیدار با دانشجویان دانشگاه صنعتی امیرکبیر، ۷۹/۱۲/۹).

و هدفشان هم از این کار خالی کردن عقبه جمهوری اسلامی از نیروهای جوان و مؤمن است؛ نیروی جوانی که حتی فرمان حضور امام خمینی (ره) را درک نکرده است ولی با تمام توان و عشق و علاقه نسبت به آرمان‌های امام (ره) پایبند است و اجازه تعدی و تجاوز را به دشمن نخواهد داد.

آخرین راهکاری که در جنگ تبلیغاتی در این مقاله بدان می‌پردازیم، مسئله جنگ‌افروز بودن نظام اسلامی است. مدتی است استکبار جهانی با طرح کردن ادبیاتی در دنیا با عنوان «محرور شرارت» و «تروریسم» قصد دارد در سطح بین‌المللی و جهانی چهره‌ای خشن و زشت (دیدار با جمعی از هنرمندان، ۷۹/۱/۲۰) از جمهوری اسلامی و نظام حکومت اسلامی با استفاده از کارهای هنری و تبلیغاتی، پیش‌روی چشم جهانیان قرار دهد تا از این طریق اقبال مردم جهان و دولت‌های آنان به انقلاب اسلامی کاهش یابد. امروز زورگویان، جمهوری اسلامی را که مظهر جامعیت اسلام شمرده می‌شود به ضدحقوق بشر، ضدحقوق زنان تهدید می‌کند (پیام به حجاج بیت‌الہ الحرام، ۷۷/۱۲/۲۸) و حال آنکه عملکرد واقعی آنان در مورد حقوق بشر در ویتنام، کره و سومالی به اثبات رسیده است و در قضایای اخیر افغانستان، دروغ بودن شعار حقوق بشر آمریکایی‌ها آشکار شده است (دیدار با مسئولین قوه قضائیه، ۸۱/۴/۵). اگر چه آن‌ها قصد دارند با این کار از تاکتیک فرار به جلو استفاده کنند اما دنیا با مقابل خود قرار دادن عملکرد دولت‌ها به صحیح یا مستقیم بودن ادعا پی خواهد برد.

۲-۲. ۳. رخنه و نفوذ

از توطئه‌های دشمن جهت براندازی و سست کردن پایه‌های نظام جمهوری اسلامی این است که بتوانند آدم‌های نامعتقد به آرمان‌های والای انقلاب اسلامی را در صفوف مسئولان بالای کشور نفوذ دهد و تئوری «استحاله از درون» را کلید بزند (دیدار با مردم اصفهان، ۸۰/۸/۸). نباید این نکته را فراموش کرد که دشمن وقتی می‌تواند به هدف‌های خودش برسد که بتواند در بدنه حاکمیت نظام و در بین مسئولان بخش‌های مختلف، اختلاف و شکاف ایجاد کند (خطبه‌های نماز جمعه، ۷۹/۱۲/۲۶).

دشمن رخنه و نفوذ خود را در چند جبهه سازماندهی و برنامه‌ریزی کرده است؛ در بدنه حکومت، دستگاه‌های حساس و گروه‌ها و جناح‌های سیاسی به‌رغم هدف تأسیس وجود احزاب و گروه‌های سیاسی در ایران که همان تضارب آراء و پیشرفت نظام سیاسی کشور است، دشمن احزاب و گروه‌ها را از هدف اصلی خود منحرف کرده و آن‌ها را دچار تعارض با احزاب و گروه‌های دیگر کرده است.

راه دیگر رخنه، نفوذ در پایگاه‌های مردمی است. دشمن برای عملی کردن تهدیدات خود نیاز به یک پایگاه مستحکم دارد تا بتواند با استفاده از آن، انتقام خود را از انقلاب و اسلام بگیرد. یکی از پایگاه‌های مردمی که جزء نخبگان به حساب می‌آیند، دانشجویان و دانشگاهیان

هستند. دشمن امروز در تلاش است تا دانشگاه‌ها را از صراط مستقیم علم و دین منحرف کند و این در حالی است که بزرگ‌ترین مسئولیت در مقابل توطئه‌های دشمن بر عهده دانشجویان و اساتید است که فرماندهان این جنگ هستند (به مناسبت آغاز سال تحصیلی دانشگاه‌ها، ۷۸/۷/۸). از آن جایی که دانشگاه مبدأ همه تحولات است و دانشجویان آینده‌سازان این کشورند دشمن برای این افراد برنامه‌ریزی‌های دقیق و جامعی کرده است.

از اهداف نفوذ در دانشگاه‌ها، منصرف کردن دانشگاه از روحیه انقلابی است؛ همان روحیه‌ای که دانشجویان با پیروی از فرامین حضرت امام (ره) راه استقلال و سعادت خود را با سرنگونی حکومت شاهنشاهی پیمودند و با نفی سلطه استکبار قدم در راه سعادت دنیوی و اخروی خود نهادند.

دشمن قصد این دارد که با نفی روحیه انقلابی و وارد کردن دانشجویان به خمودگی و روزمرگی، ایشان را در مقابل نظام قرار دهد تا بتواند از این راه طرفی ببندد (دیدار با افشار مختلف مردم، ۸۰/۱۰/۱۳).

هدف دیگر مستکبرین از نفوذ و رخنه در دانشگاه‌ها، میراندن فروغ حیا و ایجاد فساد و بی‌بندوباری است تا دانشجویان را دچار غفلت و تخدیر کند و او را از هدف اصلی‌اش که کسب علم و دین و معرفت است منصرف کند (جزوه شریعه ۱۵، سنگر فرهنگی: ۱۵). و در آخر این‌که تمامی این اهداف از ره‌آورد غفلت از دشمن و عدم تعهد به دشمن‌شناسی محقق می‌شود (پیام به نشست سالیانه انجمن‌های اسلامی، ۸۱/۵/۲۶).

۳-۲-۳. ایجاد مشکلات اقتصادی در روند معیشت مردم

دشمنان و مستکبرین با شناختی که از آموزه‌های عالی دین مبین اسلام و انقلاب اسلامی دارند، این مطلب را به خوب درک کرده‌اند که اگر این آموزه‌ها و معارف به هر شخصی برسد به این خاطر که با فطرت او سازش دارد، سریعاً او را جذب خواهد کرد. به همین خاطر تصمیم گرفته‌اند برای روند رو به رشد و سریع جمهوری اسلامی در خارج و داخل کشور ایجاد مانع کنند و چه مانعی محکم‌تر از مشکلات اقتصادی در روند معیشتی مردم (اجتماع مردم در حرم امام رضا (ع)، ۸۰/۱۲/۱۳). آنان به خوبی فهمیده‌اند اگر جمهوری اسلامی بتواند مسائل زندگی و مسائل معنوی و گره‌های گوناگون را که در هر کشوری کم‌وبیش وجود دارد برطرف سازد و به زندگی و معیشت مردم رونق و شکوفایی بخشد، آن‌گاه مسلمان‌ها و خصوصاً مردم ایران گرم‌تر و گیراتر به سمت این الگو و در راستای اهداف آن حرکت خواهند کرد. لذا دائماً استراتژی ایجاد مانع اقتصادی را در دستور کار خود قرار داده‌اند و به هر صورتی که بتوانند اعم از تحریم اقتصادی، شایعه‌سازی و... بر سر روند رو به رشد این نظام مقدس ایجاد مانع می‌کنند

۴-۲-۳. ایجاد غفلت

از کارهای مهم نظام سلطه در برابر جمهوری اسلامی ایران این است که مردم و مسئولین کشور را از وجود دشمن غافل کند تا از این راه با ایجاد منازعات سیاسی، تحریکات فرقه‌ای، اختلاف در گروه‌ها و جناح‌های سیاسی و اختلاف بین مسئولین کشور و گسست ارتباط مسئولین و مردم، دشمن را در میان خود جست‌وجو کنیم، تا دشمن از این غفلت استفاده کرده و ضربات خود را بر پیکر این نظام مقدس وارد آورد (در اجتماع مردم آمل، ۷۷/۳/۲۳).

غفلت از دشمن ثمره‌اش این است که وقتی ملتی این‌طور احساس کردند که در بیرون از مرزهای کشور خود هیچ دشمنی ندارند، در درون خودشان به دنبال دشمن‌های کوچک و خیالی و فرضی و جناحی می‌گردند و این باعث می‌شود که اختلاف در بین آن‌ها ایجاد شود (همان).

دشمنان نظام اسلامی جدای از این‌که قصد دارند دشمن بودن خودشان را از ذهن مسئولین و مردم ایران پاک کنند، قصد دارند غفلت از افتخارات گذشته را نیز به آن‌ها تزریق کنند غفلتی که دشمن به دنبال آن است، این است که مردم و مسئولین مفاخر انقلابی، مظاهر ایثار و مجاهدت و شهادت خود را به فراموشی بسپارند. اگر ملتی افتخارات گذشته خود را از دست داد، در ایستادگی‌شان خلل وارد خواهد شد و پل ورود و سلطه دوباره آن‌ها خواهند بود (در اجتماع مردم نجف‌آباد، ۸۰/۸/۱۰).

۵-۲-۳. معارضه بین‌المللی

علاوه بر اهداف داخلی، دشمنان نظام در عرصه بین‌المللی و خارجی نیز هدف‌گیری کرده‌اند. در بُعد بین‌المللی هدف جنگ نرم مهار و منزوی سازی جمهوری اسلامی از طریق اعمال محدودیت و تحریم سیاسی، اقتصادی و اجماع‌سازی جهانی علیه ایران است (دیدار با ائمه جمعه سراسر کشور، ۷۷/۲/۳۰). ضمن آنکه تصویرسازی‌های غلط و شیطانی از اسلام ناب و انقلاب در افکار عمومی جهان در قالب سناریوهای اسلام‌هراسی و ایران‌هراسی را نیز باید به آن‌ها اضافه کرد که از یک‌سو با استراتژی ایران‌هراسی و اسلام‌هراسی به مقابله و انزوای انقلاب اسلامی کمک کنند و از سوی دیگر تلاش می‌کنند تا با ترویج غرب‌گرایی، مدل بدیل خود را برای سبک زندگی اسلامی و سبک حاکمیت اسلامی در افکار عمومی و اذهان نخبگان جاگیر کنند تا از این طریق در هر کشور و جامعه‌ای که تفکر انقلاب اسلامی در آنجا در حال رشد بوده و پتانسیل رشد داشته باشد، نوعی رویگردانی و یأس از موفقیت مدل حاکمیت اسلامی و انقلابی را ترویج کنند. البته از این نکته نیز نباید غفلت کرد که نبرد در سطح خارجی بر روحیه و اعتماد به نفس ملی مردم داخل کشور نیز اثر تخریبی قابل توجهی دارد. همچنین اجماع‌سازی جهانی علیه ایران از طریق نهادهای بین‌المللی و اعمال تحریم‌های اقتصادی از دیگر اقدامات دشمن در عرصه خارجی به شمار می‌رود.

۴. ابزار دشمن

با توجه به این نکته که در فصل گذشته شیوه‌های تهاجم نظام سلطه علیه جمهوری اسلامی ایران را بررسی کردیم، طبعاً بسیاری از ابزارهای دشمن در قالب شیوه‌های تهاجم روشن شد ولی جهت اطلاع و آگاهی خواننده عزیز فهرست‌وار ابزارهای دشمن را نیز ذکر کنیم.

۱. سایت‌های اینترنتی
۲. دستگاه‌های خبری و تبلیغاتی
۳. شعار حقوق بشر
۴. ادعای حمایت از ترویس
۵. اباحه‌گری و بی‌بندوباری و اعتیاد
۶. اختلاف جناحی و مسائل فرعی
۷. دشمنان داخلی و خودی‌های غافل
۸. تردیدافکنی
۹. مشکلات داخلی
۱۰. شایعه‌سازی
۱۱. بهانه‌دموکراسی
۱۲. تحلیل‌های نادرست
۱۳. برخی مطبوعات داخلی
۱۴. ترویج لیبرال دموکراسی غرب
۱۵. سوءاستفاده از دانشجو و دانشگاه
۱۶. فتنه‌گری
۱۷. ترویج اندیشه ترجمه‌ای
۱۸. یأس و ناامیدی
۱۹. زیرسؤال بردن ارکان مقابله با فتنه
۲۰. ادعای دستیابی به سلاح اتمی توسط ایران
۲۱. تشر زدن

هـ. راه‌های مقابله با تهاجم

دشمنان نظام مقدس جمهوری اسلامی، دشمنی را در بالاترین درجات خود پی‌گیری می‌کنند. لذا با بررسی اجمالی عملکرد آن‌ها می‌توانیم دریابیم که نظام سلطه برای تمامی عرصه‌های موجود، اعم از سیاسی، فکری و اعتقادی، فرهنگی و اجتماعی، سازندگی و سیاست خارجی جهت مقابله و معارضه با انقلاب اسلامی برنامه‌ریزی کرده است. علت این اندازه از

سرمايه‌گذاري و خرج کردن مبالغ هنگفت اين است که نظام اسلامي با توجه به اصول و قواعد اسلام، منافع آن‌ها را که در بردگي و استثمار ملت‌ها نهفته است، به چالش کشيده است.

۱. ۵. عرصه سياسي

در اين عرصه موارد مقابله متعددي چون شناخت دشمن، حفظ وحدت، پايداري و مقاومت، حضور در صحنه، تحکيم ساخت داخلي نظام، دفاع همه‌جانبه، همسويي نکردن با دشمن، پرهيز از غفلت، تحکيم نظام مردم‌سالاري ديني و مأيوس کردن دشمن وجود دارد. اما مهم‌ترين راه مقابله که در صورت تحقق آن تمامی موارد مذکور نيز به منصفه ظهور خواهد رسيد، پيروي از ولايت مطلقه فقيه و تداوم خط و راه امام خميني (ره) است (روزنامه جمهوری اسلامی، ۸۲/۵/۲۰).

نظام جمهوری اسلامی مبتنی بر اصل نورانی و مترقی ولایت فقیه و با تأکید بر آراء و نظرات مردم بنا شده است. بنيانگذار جمهوری اسلامی حضرت امام خميني (ره) از لابه‌لای کتب فقهی متقدمين از فقهای شيعه همچون شيخ طوسي و شيخ مفيد و... اين اصل فراموش شده را حيات دوباره بخشيدند.

ولایت فقیه به عنوان ستون فقرات خيمه انقلاب محسوب می‌شود (ديدار با اعضای ستاد نمازجمعه‌های سراسر کشور، ۸۱/۵/۶). و عمده دشمنی‌های مستکبرين عالم هم به خاطر وجود اين اصل است که بر گرفته از اصول دين اسلام است. آن‌ها به خوبی فهميده‌اند که اگر اين ستون خيمه را مورد تهاجم و هدف قرار دهند می‌توانند به راحتی به اهداف خود که همان براندازی و استحاله انقلاب اسلامی است دست يابند.

دومين راهکار مقابله که از اهميت بیشتری نسبت به ديگر راهکارها برخوردار است، تداوم خط و راه امام خميني (ره) است. خط و راه آن بزرگوار در وصيت‌نامه‌شان مجسم و متبلور است (روزنامه جمهوری اسلامی، ۸۰/۸/۱۲). امام (ره) حقایق فراموش شده اسلام را احیاء کرد، عدالت‌خواهی اسلام را بر سردست بلند کرد، ضدیت اسلام را با تبعیض و اختلاف طبقاتی و اشرافی‌گری علنی کرد. از روز اول تا آخر عمر شریف‌شان بر روی قشر مستضعف و پابرنه‌ها و محرومان تکیه داشتند (سخنرانی در مراسم رحلت امام، ۸۲/۳/۱۷).

۲- ۵. عرصه فکری اعتقادی

در اين عرصه برای مقابله با دشمنان نظام اسلامي بايد ايمان و صبر و بصيرت مردم و مسئولين به حدی برسد که دشمن نتواند از آن‌ها سوءاستفاده کند. اگر ملتی با تکیه بر ايمان الهی و اراده او وارد میدان شد و از متاع زودگذر دنيا گذشت، هيچ قدرتی نمی‌تواند به او ضرری برساند چرا که فکر و اعتقاد پایه و بنیان هر حرکتی است که اگر اصل، محکم و استوار شد، ديگر خللی به آن بنا وارد نخواهد شد (ديدار با مسئولان ارشد نظام، ۸۲/۸/۱۲).

باید اعتقادات عموم مردم، خصوصاً جوانان را نسبت به آموزه‌های اسلامی و آرمان‌های بلند انقلاب افزایش داد که با رسیدن به این درجه، نظام اسلامی سدی خواهد شد که هیچ سیلابی نمی‌تواند آن را خراب کند.

مردم و مسئولین باید بر ارزش‌های و آرمان‌های انقلاب و امام (ره) پافشاری کنند تا بر اثر این اصرار و پافشاری خداوند ملائکه‌اش را بر آن‌ها نازل و آن‌ها را به قدرت غیبی خود مدد کند که «الذین قالوا ربنا الله ثم استقاموا تتنزل عليهم الملائکه» (سوره فصلت: ۳۰).

۳. ۵. عرصه فرهنگی اجتماعی

فرهنگ غرب، فرهنگ برنامه‌ریزی برای فساد انسان است. فرهنگ دشمن و بغض با ارزش‌های و درخشندگی‌ها و فضیلت‌های انسانی است. با این فرهنگ در صدند نسل بنی‌آدم را از همه فضایل انسانی تهی کنند (حدیث ولایت، ج ۳: ۶۳).

برای مقابله در این عرصه، ابزار فرهنگی لازم است چرا که تهاجم فرهنگی یک مسئله بسیط نیست بلکه طراحی‌ها و برنامه‌ریزی‌هایی که دشمن برای هدف قرار دادن اعتقاد، اخلاق، فضیلت در قشرهای مختلف می‌کند، هر کدام به نحوی و با وسایل و ابزارهای فرهنگی است و طبعاً مقابله با آنها نیز متنوع خواهد بود (جلسه پرسش و پاسخ دانشگاه شهید بهشتی، ۸۲/۲/۲۲) و به همان نسبت که دشمن روش‌ها را پیچیده‌تر می‌کند، ملت ایران هم بایستی هوشیاری‌اش را بیشتر کند (روزنامه جمهوری اسلامی، ۸۰/۱۲/۲۷).

۴. ۵. عرصه سازندگی کشور

از راه‌های ساخت کشور اسلامی این است که دانشگاه‌ها بتوانند یک جنبش نرم‌افزاری همه‌جانبه و عمیق در اختیار این کشور و ملت بگذارند و با رسیدن به خودباوری علمی و تولید علم و دانش بنای حقیقی جامعه‌ای آباد و عادلانه را مبتنی بر تفکرات و ارزش‌های اسلامی بگذارند (روزنامه جمهوری اسلامی، ۸۲/۸/۲۴).

مسئولین کشور هم باید با فراهم کردن شرایط و خدمت‌رسانی به مردم در عرصه سازندگی کشور قدم بگذارند و از این طریق مانع به ثمر رسیدن وسیله‌ها و مکاید دشمنان نظام اسلامی شوند.

نتیجه‌گیری

پس از بررسی تمام بخش‌های مقاله، به خوبی روشن می‌شود که تمام منافع نظام سلطه پس از متولد شدن نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران به چالش کشیده شده و همین امر باعث شد که استکبار جهانی تمام توان تبلیغاتی، سیاسی و فرهنگی خود را متوجه انقلاب اسلامی ایران و امت‌هایی که موج بیداری اسلامی توسط انقلاب اسلامی به آنجا رسیده است نماید و با

استفاده از ابزارها و شیوه‌های تبلیغاتی پیچیده و گوناگون، قصد خاموش کردن نور پر فروغ اسلام ناب را به نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در سر می‌پروراند «یریدون ان یطفؤوا نورالله بافواهم و یا بی‌الله...» (سوره بقره: ۳۲).

وظیفه ما این است که با توجه به فرامین و راهکارهای عالمانه، مدبرانه و شجاعانه مقام معظم رهبری که از معدود نظریه‌پردازان فرهنگی به حساب می‌آیند، صراط مستقیم را گم نکرده و با پیروی از ولایت مطلقه فقیه سعادت دنیوی و اخروی جامعه اسلامی و امت اسلامی را تضمین کنیم.

منابع

- اجتماع مردم در حرم امام رضا (ع)، ۸۰/۱۲/۱۳
- احمدی، مجتبی. از تهاجم فرهنگی تا جنگ نرم، انتشارات معاونت فرهنگی اجتماعی سازمان بسیج مستضعفین، پاییز ۱۳۸۸.
- پیام به حج، ۸۷/۱۲/۲۶
- پیام به حجاج بیت‌الله الحرام، ۷۷/۱۲/۲۸
- پیام به حجاج بیت‌الله الحرام، ۷۷/۱۲/۲۸
- پیام به حجاج بیت‌الله الحرام، ۷۷/۱۲/۲۸
- پیام به مناسبت آغاز سال تحصیلی دانشگاه‌ها، ۷۸/۷/۸
- پیام به مناسبت بیستمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، ۷۷/۱۱/۱۷
- پیام نشست سالانه انجمن‌های اسلامی، ۸۱/۵/۲۴
- تمیمی آمدی، عبدالواحد، تصنیف عز‌الحکم و ذر الکلم، دفتر تبلیغات قم، چاپ اول، ۱۳۶۶ هـ. ش.
- جلسه پرسش و پاسخ دانشگاه شهید بهشتی ۸۲/۲/۲۲
- حدیث ولایت. انتشارات بنیاد پژوهش‌های اسلامی، آستان قدس رضوی، آبان ۱۳۸۶.
- خطبه‌های نماز جمعه تهران، ۷۹/۱۲/۲۶
- خطبه‌های نماز جمعه تهران، ۷۹/۱/۲۷
- خطبه‌های نماز جمعه، ۷۹/۲/۲۳
- دیدار با ائمه جمعه سراسر کشور، ۸۱/۷/۱۶
- دیدار با ائمه جمعه سراسر کشور، ۸۰/۷/۱۷
- دیدار با اعضاء ستاد نماز جمعه سراسر کشور، ۸۱/۵/۶
- دیدار با اعضاء مجلس خبرگان، ۸۰/۱۲/۲۴
- دیدار با اعضاء مجلس شورای اسلامی، ۷۹/۱۱/۲۹
- دیدار با اقشار مختلف مردم، ۸۰/۱۰/۱۳
- دیدار با جمعی از هنرمندان، ۷۹/۱/۲۰
- دیدار با جوانان اصفهان، ۸۰/۸/۱۲
- دیدار با دانشجویان دانشگاه امیرکبیر، ۷۹/۱۲/۹
- دیدار با رئیس‌جمهور چین، ۸۱/۲/۱
- دیدار با مردم اصفهان ۸۰/۸/۸

- دیدار با مسئولان ارشد نظام ۸۲/۸/۱۲
- دیدار با مسئولان شورای تأمین سراسر کشور، ۷۹/۷/۲۵
- دیدار با مسئولین قوه قضائیه، ۸۱/۴/۵
- دیدار با نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ۷۹/۳/۲۹
- دیدار با نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ۸۲/۳/۸
- روزنامه جمهوری اسلامی ۸۰/۱۲/۲۷
- روزنامه جمهوری اسلامی، ۸۰/۸/۱۲
- روزنامه جمهوری اسلامی، ۸۲/۷/۱۵
- روزنامه جمهوری اسلامی، ۸۲/۵/۲۰
- سخنرانی در اجتماع مردم زاهدان، ۸۱/۱۲/۷
- سخنرانی در اجتماع مردم نجف آباد، ۸۰/۸/۱۰
- سخنرانی در اردوی بسیجیان علوی، ۸۰/۸/۲۲
- سخنرانی در جمع دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی، ۸۲/۲/۳۱
- سخنرانی در حرم امام خمینی (ره)، ۷۹/۳/۱۴
- سخنرانی در حرم امام خمینی (ره)، ۸۳/۳/۱۴
- سخنرانی در دانشگاه شهید بهشتی، ۸۲/۲/۲۲
- سخنرانی در مراسم رحلت امام ۸۲/۳/۱۷
- سخنرانی مقام معظم رهبری، ۸۰/۸/۱۲
- سخنرانی مقام معظم رهبری، ۸۲/۳/۱۷
- سخنرانی مقام معظم رهبری، ۱۳۷۵/۲/۲۶
- سخنرانی مقام معظم رهبری، ۸۳/۲/۲۸
- سخنرانی مقام معظم رهبری، دیدار با فرماندهان ارتش، ۷۸/۱/۲۵
- سخنرانی مقام معظم رهبری در اجتماع مردم آمل، ۷۷/۳/۲۳
- صحیفه امام، ج ۲۰: ۳۲۳
- ضیایی پرور، حمید. جنگ نرم ویژه جنگ رسانه‌ای، انتشارات مؤسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر تهران، شهریور ۱۳۸۳.

ژوبشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی